

A parlagfű-allergia: tetoválás az immunmemóriában

Az allergia a leggyakoribb krónikus betegségek közé tartozik Ausztriában (2019: orvosilag igazoltan az osztrák lakosság 20%-a érintett) és világszerte. Az allergia az immunrendszer túlérzékenysége alapul, amely újra és újra reaktiválódhat.

A parlagfű pollenje egy rendkívül agresszív fehérjét (Amb a 1) tartalmaz, amelyet az immunrendszer tévesen vészjelzésnek minősít, és amely az érintetteknek a tipikus tüneteket okozza. A parlagfű-allergia a pollenszámtól függően elsősorban augusztus végétől októberig jelentkezik.

Klinikai kép

- Szénanáthás tünetek (nyálkahártya duzzanat, orrfolyás, tüszögési rohamok).
- Viszkető érzés a torokban, torokkaparás (pollenek lenyelése).
- Gyakran viszkető és könnyező kötőhártyagyulladás (conjunctivitis) is előfordul.
- Ritkábban bőrrel való közvetlen érintkezés esetén bőrgyulladás (dermatitisz) lehetséges. A szárazon lévő mirigyszőrök bőrirritációt, viszketést stb. okozhatnak.
- Légzési zajok (sípoló légzés) és köhögés a pollen mély belégzése esetén.
- Hosszan tartó betegség esetén „szintváltás” következhet be: Az allergia az orrból a tüdőbe jut, asztma kialakulása lehet a következmény.
- Keresztallergia alakulhat ki más növényi pollenekkel vagy élelmiszerekkel (pl. a tökfélék családjának tagjai és tökszerű növények, mint a dinnye, cukkini, uborka, de a banán is).

Tanácsadás és támogatás:

www.pollenwarndienst.at

ORF-Teletext (645-ös oldal)

Bécsi Orvostudományi Egyetem - Fül-Orr-Gégészeti Klinika, Aerobiológiai és Polleninformációs Kutatócsoport
1090 Wien, Währinger Gürtel 18–20
uwe.berger@meduniwien.ac.at

További információ:

www.ragweed-info.at

www.ragweedfinder.at

Impresszum

ÄGU – Ärztinnen und Ärzte für eine gesunde Umwelt

Große Mohrengasse 39/6, 1020 Wien

www.aegu.net

a Burgenlandi Tartományi Kormányhivatal megbízásából

Europaplatz 1, 7000 Eisenstadt

Orvosi tartalomért felelős:

Dr. Hans-Peter Hutter, egyetemi docens, privátdocens

Dr. Erika Jensen Jarolim, egyetemi tanár

A „Sustainable Ambrosia Management” c. projektet az Interreg V-A Ausztria-Magyarország (Európai Regionális Fejlesztési Alap - ERFA) határon átnyúló együttműködési program támogatja.

www.interreg-athu.eu/sam

Képek: Mala Iryna, Emilio100 (shutterstock.com)

A parlagfű, mint allergén

Információk az egészségügyi hatásokról, a biológiáról és az elterjedésről, valamint tippek az allergiában szenvedők számára

A parlagfű biológiája

Tudományos név: Ambrosia artemisiifolia
(Asteraceae, fészkesek)

Hétköznapi elnevezés: ürömlévelű parlagfű, vagy egyszerűen parlagfű

Fejlődési ciklus: egyéves növény, nagyon ellenálló magjának köszönhetően áttelel. A csírázás általában március-áprilisban kezdődik.

Virágzási idő: Közép-Európában főleg júliustól/augusztustól októberig.

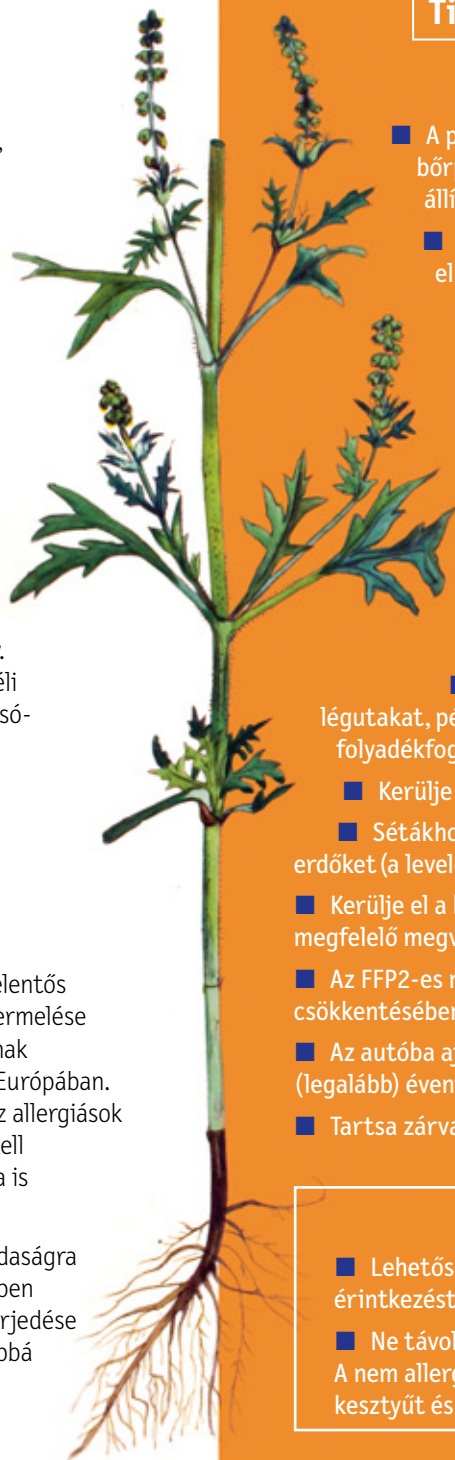
Elterjedés: A parlagfű Észak-Amerikából származik, Európába úgy hurcolták be (neofita). Folyamatos terjedésének a klímaváltozás is kedvez.

Az európai elterjedés forró pontjai a Kárpát-medence, a Pó-síkság és a Rajna-völgy. Ausztriában a növény különösen a keleti és déli tartományokban, Bécsben, Burgenlandban, Alsó-Ausztriában, Karintiában és Stájerországban, valamint a nyugati tartományok völgyeiben fordul elő.

Miért problémás a parlagfű?

A parlagfű rendkívül allergén pollenje miatt jelentős egészségügyi problémát jelent. Késői pollentermelése a szénanátha és az allergiás asztma szezonjának jelentős meghosszabbodásához vezet Közép-Európában. Az éghajlatváltozás hatásai miatt a jövőben az allergiások körében gyakoribb és súlyosabb reakciókkal kell számolni, és a lakosság szenzibilizációs aránya is emelkedni fog.

A parlagfű okozta termés kiesések a mezőgazdaságra is jelentős negatív hatást gyakorolnak és egyben magas költségvonzattal is járnak. A növény terjedése és a szükséges védekezési intézkedések továbbá negatív hatással lehetnek a biológiai sokféleségre is.

Tippek allergiásoknak

Mit tehetek?

- A parlagfű-allergia diagnózisa a tünetek, bőrpróba (prick-teszt) és vérvizsgálat alapján állítható fel.
- Ha (szezonális) asztmája van, ne felejtse el (az érintett időszakban) asztma-inhalátort tartani magánál.
- Ne bagatellizálja el a szénanáthát (asztmává alakulhat), és minél hamarabb forduljon orvoshoz. Ne alkalmazzon öngyógyítást (antihisztaminok, kortizonos orrspray stb.).
- Specifikus immunterápia révén az immunrendszer toleránsabbá válik a parlagfűvel szemben. A kezelés manapság már tabletták segítségével is lehetséges.
- Kerüljön mindent, ami irritálja a légutakat, például a dohányzást vagy a túl kevés folyadékfogyasztást.
- Kerülje az alkoholt, amennyire csak lehetséges
- Sétákhoz részesítse előnyben a lombhullató erdőket (a levelek hatékony pollenszűrők).
- Kerülje el a keresztallergiákat az élelmiszerek megfelelő megválasztásával.
- Az FFP2-es maszkok segíthetnek az expozíció jelentős csökkentésében és a tünetek enyhítésében.
- Az autóba ajánlott a pollenszűrő beszerelése, amelyet (legalább) évente ki kell cserélni.
- Tartsa zárva az autó ablakait.

A növény kezelése

- Lehetőség szerint kerülje a parlagfűvel való érintkezést.
- Ne távolítsa el a parlagfüvet saját maga. A nem allergiások mindenképp használjanak kesztyűt és légzőmaszkot.

A parlagfű különösen erősen terjed Kelet-Ausztriában. Burgenland úttörő szerepet vállalt a növény elleni küzdelemben. Ezek az allergiásoknak szóló tippek segítenek abban, hogy a lakosság jobban megbirkózzon a növény terjedésével.

Astrid Eisenkopf
Burgenland tartomány tartományfőnök-helyettese

Tippek otthonra

- Kritikus időszakokban zárja be az ajtókat és ablakokat, vagy használjon pollenvédő hálót, akkor nyitott ablaknál is aludhat.
- A pollenek megtapadnak a testen, a hajon és a ruházaton, ezért célszerű átöltözni, amikor hazaér. Ha lehetséges, a ruhákat az előszobában helyezze el, soha ne a hálószobában. Lefekvés előtt mosson hajat és zuhanyozzon le. Cserélje gyakran az ágyneműt és ne szárítsa a ruhákat a szabadban.
- A padlót és a bútorokat törölje át rendszeresen nedves ronggyal. A porszívónak HEPA-szűrővel kell rendelkeznie.
- Mielőtt levegőtisztítót vásárolna, részletesen tájékozódjon a különböző készülékek előnyeiről és hátrányairól.